

The Relationship between Achievement Motivation and Entrepreneurial Talent in Nursing Students of Gonabad University of Medical Sciences

Habib Shareinia¹, Afsaneh Noorayi², Mahdi Esmaeilnia², Batool Mohamadian³, Reza Esmaeili⁴, Saeed Erfanpoor^{5*}

¹ Faculty Member, Department of Medical-Surgical Nursing, Faculty of Nursing and Midwifery, Social Development and Health Promotion Research Centre, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

² BSc Student Nursing, Student Research Committee, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

³ Faculty Member, Department of Operating Room, Faculty of Paramedical, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁴ Assistant Professor, Department of Public Health, Faculty of Health, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

⁵ Faculty Member, Department of Social Medicine, Faculty of Health, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran

* **Corresponding author:** Saeed Erfanpoor, Faculty Member, Department of Social Medicine, Faculty of Health, Gonabad University of Medical Sciences, Gonabad, Iran. E-mail: saeed.erfanpoor@yahoo.com

Received: 14 Jun 2017

Accepted: 17 Oct 2017

Abstract

Introduction: Skilled manpower education for the society is one of the main objectives of higher education in Iran. Nowadays, since unemployment is one of the biggest economic problems in Iran, higher education has a dual mission of employment and development of entrepreneurial talent. Furthermore, achievement motivation is significantly important as a success factor, especially in nursing students. Therefore, this study was conducted with the aim of determining the relationship between achievement motivation and entrepreneurial talent in nursing students of Gonabad University of Medical Sciences.

Methods: This study was conducted by cross-sectional descriptive-analytical method. The statistical population included all 160 second to eighth semester nursing students, who were selected by the census method from Gonabad University of Medical Sciences. Inclusion criteria included studying at the time of the research and the students' willingness to participate in the study. The exclusion criterion was failure to complete the questionnaire. Data collection tools of this study included the demographic information questionnaire, entrepreneurial talent measurement questionnaire by Kordnaeij et al., and Hermans' achievement motivation questionnaire. The collected data were analyzed using descriptive statistic and Pearson's test. Data analysis was done using the SPSS 20 software.

Results: The status of entrepreneurial talent was weak in the majority of students (70%), and 93.1% of research units had high achievement motivation. According to the results of the Pearson test, there was a significant positive relationship between achievement motivation and entrepreneurial talent ($P < 0.001$ and $r = 0.332$).

Conclusions: Students' weak entrepreneurial capacity indicates the necessity of planning and concentration on reinforcement of factors, which affect entrepreneurial capacity in curricula and educational assistance curricula.

Keywords: Entrepreneurial Talent, Achievement Motivation, Nursing Students

بررسی ارتباط انگیزه پیشرفت و استعداد کار آفرینی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد

حبیب شارعی نیا^۱، افسانه نورائی^۲، مهدی اسماعیل نیا^۲، بتول محمدیان^۳، رضا اسماعیلی^۴،
سعید عرفان پور^{۵*}

^۱ عضو هیات علمی، گروه پرستاری داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، مرکز تحقیقات توسعه اجتماعی و ارتقای سلامت، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۲ دانشجو کارشناسی پرستاری، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۳ عضو هیات علمی، گروه اتاق عمل، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۴ استادیار، گروه بهداشت عمومی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
^۵ عضو هیات علمی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران
* نویسنده مسئول: سعید عرفان پور، عضو هیات علمی، گروه پزشکی اجتماعی، دانشگاه علوم پزشکی گناباد، گناباد، ایران. ایمیل: saeed.erfanpoor@yahoo.com

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۶/۰۷/۲۵

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۶/۰۳/۲۴

چکیده

مقدمه: یکی از اهداف مهم نظام آموزش عالی کشور، پرورش نیروی انسانی متخصص و مورد نیاز جامعه است. در حال حاضر با توجه به این که یکی از بزرگترین مشکلات اقتصاد ایران بحران بیکاری است، آموزش عالی کشور، رسالتی مضاعف در زمینه اشتغال زایی و پرورش استعداد کارآفرینی دارد. انگیزه پیشرفت نیز به عنوان یک عامل موفقیت در دانشجویان پرستاری از اهمیت خاصی برخوردار می باشد. لذا این مطالعه با هدف تعیین ارتباط انگیزه پیشرفت و استعداد کارآفرینی در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام پذیرفت.

روش کار: این پژوهش به صورت مقطعی توصیفی- تحلیلی انجام پذیرفت. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه دانشجویان کارشناسی ترم دوم تا هشتم پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد (۱۶۰ دانشجو) بود که با روش سرشماری انتخاب گردیدند. ابزارهای گردآوری اطلاعات شامل پرسشنامه محقق ساخته اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه سنجش استعداد کارآفرینی و پرسشنامه انگیزه پیشرفت بود. تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی و آزمون آماری ضریب همبستگی پیرسون و به وسیله نرم افزار SPSS نسخه ۲۰ انجام پذیرفت.

یافته ها: استعداد کارآفرینی در اکثر دانشجویان (۷۰ درصد) ضعیف بود و ۹۳/۱ درصد واحدهای پژوهش دارای انگیزه پیشرفت بالایی بودند. نتیجه آزمون پیرسون نشان داد که بین انگیزه پیشرفت و استعداد کارآفرینی همبستگی مثبت و معنی داری ($P < 0/001$) وجود دارد. $r = 0/332$

نتیجه گیری: ضعف قابلیت کارآفرینی دانشجویان نمایان گر ضرورت برنامه ریزی و توجه بیش تر به تقویت مؤلفه های مؤثر بر قابلیت کارآفرینی در برنامه های آموزشی و کمک آموزشی است.

واژگان کلیدی: استعداد کار آفرینی، انگیزه پیشرفت، دانشجویان پرستاری

تمامی حقوق نشر برای انجمن علمی پرستاری ایران محفوظ است.

مقدمه

آمیز همچون خوداشتغالی، ایجاد یک سازمان جدید و یا توسعه سازمانی، با استفاده از یک فرد، یک گروه و یا سازمانی که از قبل

کارآفرینی در عمل توانایی خلق یک چیز از هیچ است. به عبارتی هر نوع کوشش در ایجاد کسب و کار جدید یا فعالیت های جدید مخاطره

استعداد کارآفرینی، انگیزه پیشرفت و ارتباط این دو با یکدیگر در دانشجویان کارشناسی پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد برپدازیم.

روش کار

این پژوهش به صورت مقطعی توصیفی-تحلیلی انجام پذیرفت. جامعه مورد مطالعه شامل کلیه دانشجویان کارشناسی ترم دوم تا هشتم پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد (۱۶۰ دانشجوی) مشغول به تحصیل در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ بودند، که با روش سرشماری انتخاب گردیدند. معیارهای ورود به مطالعه شامل مشغول به تحصیل بودن در زمان انجام پژوهش و تمایل دانشجویان جهت شرکت در مطالعه بود و معیار خروج از مطالعه عدم تکمیل پرسشنامه‌ها بوسیله دانشجویان در نظر گرفته شد. ابزارهای گردآوری اطلاعات در این پژوهش شامل پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه ۹۵ سوالی سنجش استعداد کارآفرینی کردناثیج و همکاران و پرسشنامه ۲۹ سوالی انگیزه پیشرفت *Hermans* بود. برای تعیین روایی پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک از روایی محتوایی استفاده شد. بدین صورت که پرسشنامه پس از مطالعه منابع مربوط با موضوع پژوهش تهیه و با استفاده از نظرات متخصصین اصلاحات لازم در آن انجام گرفت. این پرسشنامه شامل سؤالاتی از جمله سن، جنس، ترم تحصیلی، وضعیت تأهل، وضعیت اقتصادی، شغل پدر، چندمین فرزند خانواده، معدل کل، دارا بودن مهارت خاص، اقدام به راه اندازی کسب و کار و تمایل به راه اندازی کسب و کار می‌باشد. پرسشنامه سنجش استعداد کار آفرینی "کردناثیج و همکاران" یک پرسشنامه استاندارد شده دارای ۹۵ سؤال (شامل ۱۸ سؤال برای ریسک پذیری، ۱۷ سؤال برای کانون کنترل درونی، ۱۵ سؤال برای توفیق طلبی، ۱۳ سؤال برای سلاست فکری، ۸ سؤال برای عملگرایی، ۱۱ سؤال برای تحمل ابهام، ۷ سؤال برای رؤیا پردازی، ۶ سؤال برای چالش طلبی) با طیف لیکرت چهار گزینه‌ای با گزینه‌های کاملاً موافقم، نسبتاً موافقم، نسبتاً مخالفم و کاملاً مخالفم بوده و هر سؤال نمره‌ای بین ۱ تا ۴ را دارا می‌باشد. طراحان پرسشنامه، روایی پرسش‌های استفاده شده را پس از سه مرحله روا سازی و پایایی آن را با استفاده از روش آلفای کرونباخ که میزان آن به ترتیب برای توفیق طلبی ۰/۸۲، کانون کنترل ۰/۸۸، ریسک پذیری ۰/۹۲، تحمل ابهام ۰/۸۳، سلاست فکری ۰/۸۹، رؤیا پردازی ۰/۶۶، عملگرایی ۰/۶۶ و چالش طلبی ۰/۸۸ بود، تأیید کردند (۵). پرسشنامه انگیزه پیشرفت *Hermans* یکی از رایج‌ترین پرسشنامه‌ها برای سنجش نیاز به پیشرفت است (۱۷). روایی و پایایی پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس توسط اکبری در ایران انجام شده و اعتبار آن با دو روش همسانی درونی و تحلیل عاملی به دست آمده است. پایایی آن به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ و به روش باز آزمایی ۰/۷۴ به دست آمده است. (۱۸). سؤالات پرسشنامه به صورت جملات ناتمام بیان شده، و به دنبال هر گزینه چند جمله آورده شده است. جهت یکسان سازی ارزش سؤالات برای هر ۲۹ سؤال، ۴ گزینه نوشته شده است. نمرات این گزینه‌ها بر حسب اینکه شدت انگیزه پیشرفت از زیاد به کم یا کم به زیاد باشد داده شد. نمره گذاری پرسشنامه با توجه به ویژگی‌های ۹ گانه (سطح آرزوی بالا، انگیزه قوی برای تحرک به سوی بالا، مقاومت طولانی در مواجهه با تکالیف با سطح دشواری متوسط، تمایل به تلاش مجدد در انجام تکالیف نیمه تمام، ادراک پویا از زمان، این احساس که امور به سرعت روی

تأسیس شده، کارآفرینی نامیده می‌شود (۱). کارآفرینی موضوعی است که از اواخر قرن بیستم مورد توجه محافل آموزشی کشورهای جهان قرار گرفت و منشأ تحولات بزرگی در زمینه صنعتی، تربیتی و خدماتی شد. کارآفرینی همچنین نقش عمده‌ای در اقتصاد کشورهای در حال توسعه دارد زیرا در این کشورها به عنوان موتور رشد اقتصادی، اشتغال زایی و عدالت اجتماعی شناخته شده است (۲، ۳). در گذشته پژوهشگران بر این اعتقاد بودند که ویژگی‌های کارآفرینی (عزم و اراده، خلاقیت و...) ارثی است با فرد متولد می‌شود و نمی‌توان کار آفرینان را پرورش داد. اما نتایج تحقیقات نشان می‌دهند که قابلیت‌های کارآفرینی اغلب اکتسابی‌اند و از طریق برنامه‌های آموزشی پرورش می‌یابند (۴). بنابراین توسعه و نهادینه کردن مهارت‌های کارآفرینی در دانش آموختگان می‌تواند یکی از مسائل اساسی آموزش عالی باشد (۵). با این وجود کمبود توجه دانشجویان به مقوله خلاقیت، نوآوری و کارآفرینی و اصرار آن‌ها به کسب مشاغل دولتی نشان از ضعف سیستم آموزشی در ایجاد روحیه کارآفرین دارد (۶). با توجه به عقیده صاحب نظران بهداشت و درمان ایران، زمینه‌های کارآفرینی زیادی برای دارندگان رشته‌های بهداشتی و درمانی وجود دارد و در حالی که تعداد زیادی از دانش آموختگان دانشگاه‌های علوم پزشکی از جمله پرستاران در انتظار اشتغال به کار مانده‌اند، کارآفرینی می‌تواند به عنوان یکی از راه کارهای جدی در دستور کار برنامه ریزان و سیاست گذاران حوزه بهداشت و درمان دانشگاه‌های علوم پزشکی قرارگیرد (۷). انتخاب مسیر کارآفرینی و به دنبال آن خطر کردن و روبرویی با انواع مشکلات نیاز به انگیزه و محرک‌های قوی دارد. یافته‌های پژوهش‌های مختلف نشان داده‌اند که تنها محرک‌های مادی برای ورود پرستاران به کارآفرینی پرستاری و ادامه فعالیت در این عرصه کافی نیست. نتایج مطالعه جهانی و همکاران نشان داد عوامل انگیزشی غیرمادی و والاتری نظیر ارتقاء حرفه‌ای، خدمت رسانی به جامعه و دستاوردهای معنوی برای غلبه بر مشکلات و موانع موجود و ورود به کارآفرینی پرستاری مورد نیاز است (۸). Howard در پژوهش خود نشان داد عواملی مانند استقلال طلبی، خطرپذیری، انگیزه پیشرفت و اعتماد به نفس رابطه مستقیمی با توانایی کارآفرینی افراد دارد (۹) همچنین سردمی و همکاران در مطالعه‌ای نشان دادند که کارآفرینی در دانشجویان با انگیزه پیشرفت همبستگی معنی داری دارد (۱۰). در این بین انگیزه پیشرفت از مهم‌ترین انگیزه‌های اکتسابی هر فرد است که سبب گرایش وی به گذر از موانع، نیل به اهداف و آرزوها و دستیابی به معیارهای ارزشمند می‌شود (۱۱). پرستاران با انگیزه، آمادگی بیشتری برای انجام مراقبت از بیمار و همکاری با سایر اعضای تیم درمان دارند و خدمات مراقبتی بهتری ارائه می‌دهند (۱۲). Wilson (۱۳)، در مطالعه خود بیان نمود مراقبت با کیفیت و رضایت شغلی از مزایای کارآفرینی پرستاری است (۱۴) در حالی که کاهش یا کمبود انگیزه در بین پرستاران علاوه بر مشکلاتی که برای خود آنان به وجود می‌آورد مسبب تاثیرات مخرب بر سلامت جامعه و اتلاف سرمایه‌های زیادی خواهد بود (۱۵، ۱۶). با توجه به مطالب عنوان شده و نقش دانشگاه‌ها در فراهم نمودن زمینه مناسب جهت ایجاد انگیزه و توانمندی‌های لازم در دانشجویان برای راه اندازی کسب و کار، پرورش زمینه‌های تحقق کارآفرینی و همچنین اهمیت و جایگاه دو موضوع کارآفرینی و انگیزه پیشرفت در آینده شغلی دانشجویان، بویژه دانشجویان رشته پرستاری، در پژوهش حاضر برآن شدیم که به بررسی

درصد) آن‌ها مرد بودند که میانگین و انحراف معیار سنی آن‌ها به ترتیب $(21/17 \pm 0/33)$ و $(21/91 \pm 0/33)$ بود. از نظر وضعیت تأهل و مجرد $76/3$ درصد مجرد و $23/7$ درصد متأهل بودند. اکثریت افراد مورد پژوهش $(74/4)$ درصد دارای وضعیت اقتصادی متوسط می‌باشند (جدول ۱).

میانگین معدل کل دانشجویان $1/01 \pm 16/36$ بود. شغل پدر در $27/5$ درصد واحدهای پژوهش دولتی، 55 درصد آزاد و $17/5$ درصد بازنشسته بود. از نظر داشتن مهارت یا تخصص معین اکثریت افراد مورد پژوهش $(50/6)$ درصد دارای مهارت بودند و $49/4$ درصد آن‌ها مهارتی نداشتند. اکثریت واحدهای مورد پژوهش (65) درصد قبلاً اقدام به راه اندازی کسب و کار نکرده بودند. اما 35 درصد از آن‌ها اقدام قبلی به راه اندازی کسب و کار داشته‌اند. اکثر واحدهای پژوهش (65) درصد تمایل برای راه اندازی کسب و کار داشتند و 35 درصد آن‌ها تمایل به راه اندازی کسب و کار نداشتند. براساس جدول ۲ دانشجویان مورد پژوهش در مؤلفه‌های خطر پذیری $(53/1)$ درصد، تحمل ابهام $(55/6)$ ، عمل گرایی $(46/3)$ ، چالش طلبی $(45/6)$ بسیار ضعیف بودند. همچنین آن‌ها در مؤلفه‌های توفیق طلبی $(48/8)$ درصد، کانون کنترل درونی $(44/4)$ درصد، سلاست فکری (35) درصد، ضعیف بودند. اما در مؤلفه رؤیا پردازی اکثر دانشجویان شرکت کننده در مطالعه $(92/5)$ بسیار قوی بودند. با توجه به جدول ۳ اکثر واحدهای پژوهش $(93/1)$ درصد دارای انگیزه پیشرفت بالایی بودند.

می‌دهند، آینده نگر، توجه به ملاک شایستگی در انتخاب دوست، همکار و الگو، بازشناسی از طریق عملکرد خوب در کار، کاری را به خوبی انجام دادن) که سوالات براساس آن‌ها تهیه شده است، انجام گرفت که دامنه تغییرات نمره کلی آن از 29 تا 116 می‌باشد (۱۷). پس از اخذ معرفی نامه و کد اخلاق در پژوهش (IR.GMU.REC.1395.83) از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی گناباد و هماهنگی با مسئولین معاونت آموزشی دانشگاه، پژوهشگران در کلاس درس و محیط‌های کارآموزی حضور یافتند و پس از ارائه توضیحات لازم در خصوص اهداف پژوهش و گرفتن رضایت از نمونه‌های مورد پژوهش، پرسشنامه‌اطلاعات دموگرافیک، پرسشنامه سنجش استعداد کارآفرینی و پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس را بین نمونه‌هایی که دارای معیارهای ورود به پژوهش بودند توزیع و پس از تکمیل توسط دانشجویان جمع‌آوری کردند. در نهایت پرسشنامه‌ها جمع‌آوری و پس از کدگذاری وارد رایانه گردیدند. داده‌ها با نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. در آمار توصیفی داده‌های کمی بصورت میانگین $\pm$ انحراف معیار و داده‌های کیفی بصورت تعداد (درصد) نمایش داده شدند. همچنین در آمار تحلیلی برای بررسی ارتباط متغیرهای کمی از آزمون همبستگی پیرسون (Pearson Correlation) استفاده گردید.

یافته‌ها

یافته‌های این پژوهش نشان داد از مجموع 160 نفر دانشجوی پرستاری شرکت کننده در این مطالعه 86 نفر $(53/8)$ درصد زن و 74 نفر $(46/3)$

جدول ۱: وضعیت اقتصادی دانشجویان شرکت کننده در پژوهش

وضعیت اقتصادی	تعداد	درصد
خوب	34	21/2
متوسط	119	74/4
ضعیف	7	4/4
کل	160	100

جدول ۲: توزیع فراوانی مطلق و نسبی قابلیت کارآفرینی و مؤلفه‌های آن

ویژگی	بسیار ضعیف	ضعیف	قوی	بسیار قوی
توفیق طلبی	48(30)*	78(48/8)	25(15/6)	9(5/6)
کانون کنترل درونی	33(20/6)	71(44/4)	35(21/9)	21(13/1)
خطر پذیری	85(53/1)	39(24/4)	30(18/8)	6(3/8)
تحمل ابهام	89(55/6)	39(24/4)	24(15)	8(5)
سلاست فکری	38(23/8)	56(35)	42(26/3)	24(15)
رؤیا پردازی	1(0/6)	1(0/6)	10(6/3)	148(92/5)
عملگرایی	74(46/3)	41(25/6)	29(18/1)	16(10)
چالش طلبی	73(45/6)	70(43/8)	11(6/9)	6(3/8)

* تعداد(درصد)

جدول ۳: توزیع فراوانی مطلق و نسبی انگیزه پیشرفت

انگیزه پیشرفت	تعداد	درصد
انگیزه کم	11	6/9
انگیزه بالا	149	93/1
کل	160	100

جدول ۴: همبستگی بین نمره کلی پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس با نمره کلی پرسشنامه سنجش استعداد کار آفرینی

متغیر	نمره کل پرسشنامه*	R	P-value
انگیزه پیشرفت	۸۳/۱۸ ± ۶/۸۹	۰/۳۳۲	< ۰/۰۰۱
استعداد کار آفرینی	۱/۸۸ ± ۱/۰۲	۰/۳۳۲	< ۰/۰۰۱

*میانگین ± انحراف معیار

ویژگی‌های کارآفرینی دانشجویان در سطح بسیار قوی بود و مطالعه جهانی و همکاران (۲۳) که میانگین ویژگی‌های کارآفرینی بالاتر از حد متوسط بود و همچنین پژوهش فیلیپس و همکاران (۲۴) که ویژگی‌های کار آفرینی در دانشجویان دارای نمره بالایی بود همسویی ندارد. این عدم همخوانی می‌تواند به دلیل تفاوت در شرایط محیطی حاکم بر دانشگاه‌های مورد مطالعه و شیوه‌های متفاوت آموزشی دانشجویان باشد.

در این پژوهش اکثر دانشجویان (۹۳/۱ درصد) دارای انگیزه پیشرفت بالا و ۶/۹ درصد آن‌ها دارای انگیزه پیشرفت پایین بودند. بالا بودن انگیزه پیشرفت در این پژوهش با نتایج مطالعات نوحی و همکاران (۲۵) که در مطالعه آن‌ها میانگین نمره آزمون انگیزه پیشرفت هرمنس ۸۵/۲ درصد بود و همچنین مطالعات مولازاده و همکاران (۱۹) مطالعه محمدی و همکاران (۲۶) و مطالعه خدیوی و همکاران (۱۷) هم خوانی دارد. یکی از دلایلی که می‌تواند توجیه کننده بالا بودن انگیزه پیشرفت در دانشجویان پرستاری باشد، این مسئله است که بیشتر دانشجویان این رشته را با هدف کمک به هم نوع و انجام یک کار مفید انتخاب کرده‌اند (۲۶). نتایج این مطالعه با نتایج مطالعه نجفی کلیانی و همکاران (۱۵) که در آن انگیزه دانشجویان پرستاری پایین بود هم خوانی ندارد که مهم‌ترین علت آن عدم جایگاه اجتماعی مناسب پرستاری و عدم شناخت مناسب و کافی جامعه از این رشته شناخته شده بود. نتیجه آزمون آماری پیرسون نشان داد بین نمره کلی پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس و نمره کلی پرسشنامه سنجش استعداد کارآفرینی ارتباط مستقیم و معناداری وجود دارد به طوری که با افزایش نمره انگیزه پیشرفت نمره استعداد کارآفرینی افزایش می‌یابد. نتایج مطالعه سردمدی و همکاران (۲۷) که به بررسی رابطه بین انگیزه پیشرفت و کارآفرینی پرداخته بودند و همچنین نتایج مطالعه احمد پور و همکاران که نشان داد نیاز به پیشرفت در کارآفرینان به صورت معنی داری بیش از غیرکارآفرینان است با نتایج مطالعه ما همخوانی داشت (۲۸). نتایج به دست آمده در این بخش، حاکی از آن است که هر چه انگیزه پیشرفت دانشجویان بالاتر باشد کارآفرینی در آن‌ها بیشتر است (۲۷). افراد دارای انگیزه پیشرفت بالا کسانی هستند که خواهان بازخورد مثبت از خود بوده، بیشتر مشاغل سطح بالاتر را انتخاب می‌کنند، در گرفتن ترفیع از دیگران موفق ترند، غالباً مایلند که کنترل کارها را شخصاً به عهده بگیرند و همه کارها را خودشان انجام بدهند. همچنین غالباً در انجام وظایف انفرادی و مستقل و راه انداختن کارها به صورت فردی موفق تر هستند تا کار گروهی که با توجه به این شرایط رابطه بین انگیزه پیشرفت و کارآفرینی قابل توجیه است (۲۷). از محدودیت‌های انجام این پژوهش مقطعی بودن آن، تکمیل پرسشنامه‌ها به روش خوداظهاری و عدم بررسی دانشجویان مقاطع مختلف پرستاری

همچنین نتیجه آزمون همبستگی پیرسون نشان داد بین نمره کلی پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس و نمره کلی پرسشنامه سنجش استعداد کار آفرینی ارتباط مستقیم و معنا داری وجود دارد (۰/۰۰۱ < P). به طوری که با افزایش نمره انگیزه پیشرفت، نمره پرسشنامه سنجش استعداد کار آفرینی افزایش پیدا می‌کند (جدول ۴).

بحث

پژوهش حاضر با هدف تعیین میزان استعداد کارآفرینی، انگیزه پیشرفت و ارتباط این دو با یکدیگر در دانشجویان پرستاری دانشگاه علوم پزشکی گناباد انجام گرفت. نتایج این مطالعه نشان داد دانشجویان مورد پژوهش از نظر استعداد کارآفرینی در مؤلفه‌های خطر پذیری (۵۳/۱ درصد)، تحمل ابهام (۵۵/۶)، عمل گرایی (۴۶/۳) و چالش طلبی (۴۵/۶) بسیار ضعیف بودند. همچنین آن‌ها در مؤلفه‌های توفیق طلبی (۴۸/۸ درصد)، کانون کنترل درونی (۴۴/۴ درصد)، سلاست فکری (۳۵ درصد)، ضعیف بودند. اما در مؤلفه رؤیا پردازی اکثر دانشجویان شرکت کننده در مطالعه (۹۲/۵) بسیار قوی بودند. نتایج مطالعات مردان‌شاهی و همکاران (۵)، وینبرگر و همکاران (۱۹) و همچنین زالی و همکاران (۲۰) نشان دادند که استعداد کارآفرینی در اکثر دانشجویان ضعیف و بسیار ضعیف است که با نتایج مطالعه حاضر هم‌خوانی دارد. ضعیف بودن استعداد کارآفرینی دانشجویان مورد مطالعه نشان دهنده ضرورت برنامه ریزی مناسب به منظور تقویت مؤلفه‌های مؤثر بر توانایی کارآفرینی در برنامه‌های آموزشی دارد. در این راستا نتایج مطالعه کریمی و همکاران نشان داد که نبود آموزش کافی از دلایل اصلی بازدارنده توسعه کارآفرینی در دانشجویان است (۲۱). هر چند برخی از این ضعف‌ها و کاستی‌ها خارج از اراده و اختیارات مراکز آموزشی است و عوامل محیطی، اجتماعی و بی ثباتی اقتصادی نیز در آن‌ها مؤثر است با این حال با توجه به اهمیت پرورش دانشجویان با ویژگی‌های کارآفرینانه، انتظار می‌رود دانشگاه‌های علوم پزشکی به عنوان تربیت کنندگان متخصصین حوزه‌های بهداشت و درمان که در تماس مستقیم با سلامت جسمی و روانی آحاد جامعه هستند، با شناسایی دلایل ضعف و کاستی این مؤلفه‌ها، در جهت بهبود قابلیت‌های کارآفرینانه برنامه ریزی و تلاشی مضاعف داشته باشند چرا که با توجه به هزینه‌های بالای آموزش و پرورش نیروهای متخصص در امر بهداشت و درمان، در صورت ضعف یا نبود قابلیت کارآفرینی و در نتیجه آن عدم اشتغال بخش زیادی از فارغ التحصیلان، از یک سو جامعه از توانمندی و دانش آن‌ها بی بهره می‌ماند و از سوی دیگر دانش آموختگان علاوه بر زبان‌های مادی و معنوی، از فعالیت در چرخه سالم اقتصادی و اجتماعی کشور دور مانده، خود و جامعه را دچار تبعات ناشی از بیکاری و یا اشتغال نامرتبط با تخصص خود خواهند نمود (۵). ضعف استعداد کارآفرینی دانشجویان در این مطالعه با نتایج مطالعه عزیز و همکاران (۲۲) که میانگین

پژوهش مسئولان آموزش پرستاری می‌بایست راهبردهای ایجاد و ارتقاء میزان قابلیت کارآفرینی دانشجویان را بیش از پیش در دستور کار قرار داده و برنامه ریزی‌های آموزشی مرتبط همچون آموزش کارآفرینی در غالب آموزش‌های رسمی، دوره‌های کوتاه مدت آموزشی، طراحی مسابقات جهت ارائه ایده‌های کارآفرینانه و ایجاد مراکز کارآفرینی در دانشکده‌های پرستاری را به انجام رسانند.

سپاسگزاری

از تمامی دانشجویانی که ما را در تکمیل پرسشنامه‌های این پژوهش یاری رساندند کمال تشکر و سپاسگزاری را داریم. پژوهش حاضر حاصل طرح تحقیقاتی مصوب در گروه تخصصی پژوهش در آموزش مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گناباد با کد طرح EDC/2/1395 است که بدینوسیله از مسئولین و کارشناسان آن مرکز تشکر و قدردانی به عمل می‌آوریم.

References

1. Kamaliyan A, Fazel A. The relationship between emotional intelligence and entrepreneurship students. *Entrepreneurship Dev.* 2012;3(11):127-46.
2. Shoja-Ghale-Dokhtar L, Rahimean H, Jarahi L. Evaluation of entrepreneurship capabilities in students of Mashhad University of Medical Sciences. *J Med Educ Dev.* 2014;9(3):2-9.
3. Kiyanyamavi N, Kiyanyamavi R. Check and compare the entrepreneurs' willingness male and female students of physical education And provide a model for measuring interest in entrepreneurship. *J Manage Dev Transform.* 2012;9:19-26.
4. Jahani N, Alaghmand A, Mirjood H. Evaluation of entrepreneurship attributes in dental students at babol medical university. *Iranian J Med Educ.* 2013;5(13):413-20.
5. Mardanshahy M, Tajik Esmaili A, Mobaraky M. Entrepreneurial talent search outgoing and incoming students at public universities. *J Entrepreneursh Dev.* 2014;7(14):755-71.
6. Anderson M. The complex relations between the academy and industry: views form the literature. *J Higher Educ.* 2001;72(2):244-6.
7. Mardanshahi M, Dolati A. Compare of entreprenrurial abilities in students of Mazandaran university of Medical sciences. *Iranian J Med Educ.* 2015;15(48):381-90.
8. Jahani S, Abedi H, Fallahi Khoshknab M, Elahi N. Perceived entrepreneurial motivators by Iranian nurse entrepreneurs: a qualitative study. *Q J Nurs Manage.* 2014;3(3):68-77.
9. Howard S. Developing entrepreneurial potential in youth: The effects of entrepreneurial education and venture creation. 4th ed. Florida University of South Florida publication; 2014.
10. Sarmadi M, Mahboobi T, Abdollahzade H. Investigating the Relationship between of Intelligence Beliefs, Self-Esteem, Achievement Motive and Entrepreneurship among the Students of Payame Noor University in Western and Eastern Azerbaijan. *J Mod Psychol Res.* 2009;4(14):63-88.

بود. پیشنهاد می‌گردد پژوهش‌هایی مشابه به صورت طولی و در مقاطع مختلف تحصیلی پرستاری و یا به روش کیفی انجام و نتایج حاصل با یکدیگر مقایسه گردند.

نتیجه گیری

نتایج این پژوهش نشان داد که دانشجویان مورد مطالعه از نظر قابلیت کارآفرینی و مؤلفه‌های آن ضعف جدی دارند که نمایان گر ضرورت برنامه ریزی و توجه بیش‌تر به تقویت مؤلفه‌های مؤثر بر قابلیت کارآفرینی در برنامه‌های آموزشی و فوق برنامه است. در این پژوهش دانشجویان پرستاری دارای سطح بالایی از انگیزه پیشرفت بودند. با توجه به اهمیت حرفه پرستاری و نقش انگیزه پیشرفت در آن، و از آنجا که انگیزه پیشرفت عامل حفظ دانشجویان پرستاری در این رشته و ادامه تحصیل در مراتب علمی بالاتر و کسب موفقیت و پیشرفت تحصیلی است، لذا ایجاد، حفظ و ارتقاء سطح انگیزه پیشرفت دانشجویان پرستاری از اهمیت خاصی برخوردار می‌باشد. بر اساس نتایج این

11. Molazade A, Hamayeli Mehrabani H, Gholami M, Mortazavi A, Dowlatkah H, GHodsi R, et al. Relationship between the spiritual intelligence ,academic achievement, and achievement motivation among the students of fasa university of medical sciences in 2013. *Commun Health Res.* 2013;7(2-3):59-64.
12. Molazadeh A, Hamayelimehrabani H, Gholami M, Mortazavi A, Dolatkah H, Ghodsi R. Relationship of general health and improvement motivation with educational success among the students of Fasa University of Medical Sciences in 2013. *Fac Med Sci Nishapur.* 2014;2(4):54-61.
13. Toode K, Routasalo P, Suominen T. Work motivation of nurses: a literature review. *Int J Nurs Stud.* 2011;48(2):246-57. DOI: [10.1016/j.ijnurstu.2010.09.013](https://doi.org/10.1016/j.ijnurstu.2010.09.013) PMID: 20947085
14. Wilson A, Averis A, Walsh K. The influences on and experiences of becoming nurse entrepreneurs: a Delphi study. *Int J Nurs Pract.* 2003;9(4):236-45. PMID: 12887375
15. Najafi Kalyani M, Sharif F, Moattari M, Gamshidi N, Karimi S. Decrease in motivation of nursing students: A qualitative study. *Nurs Educ.* 2011;6(21):39-47.
16. Valizadeh S, Hririyan H. Nurses Work Motivation: A Big Challenge for Health System; a Review article. *J Prev Care Nurs Midwifery.* 2015;5(2):56-64.
17. Khadivi A, Vakilh Mafakheri A. The relationship between achievement motivation, locus of control, self-concept and academic achievement the first year of high school five districts of tabriz. *Education.* 2011;13:45-66.
18. Akbari B. Validity of motivation questionnaire of Heremence on students of high school in Guilan Province. *Knowledge Res Educ Sci.* 2007;16:73-96.
19. Weinberger S, Weeks W. The evolution of new business in health care. *J Health Care Finance.* 2004;31(2):53-61. PMID: 15839529
20. Zali M, Madhooshi M, Kerdnaeig A. Assess students' entrepreneurial characteristics. *J Human Teach.* 2007;81:81-113.

21. Karimi A, Johari H. Identifying the Barriers to Entrepreneurship Development as Perceived by Graduate Students (Case: Faculties of Agriculture in Tehran Province). *J Entrepreneursh Dev*. 2013;6(4):151-67. DOI: [10.22059/jed.2013.50805](https://doi.org/10.22059/jed.2013.50805)
22. Azizi M, Zare H, Almasi H. The Correlation of Critical Thinking Disposition and Achievement Goal Orientation with Student Entrepreneurial Characteristics. *Iranian J Med Educ*. 2016;24(16):200-9.
23. Jahani S, Khoshknab F. Perceived entrepreneurial motivators by Iranian nurse entrepreneurs: a qualitative study. *Q J Nurs Manage*. 2014;3(3):68-77.
24. Philips F, Garman A. Barriers to entrepreneurship in health care organization. *J Health Hum Serv Adm*. 2006;28(4):472-84.
25. Soundy A, Muhamed A, Stubbs B, Probst M, Vancampfort D. The benefits of walking for individuals with schizophrenia spectrum disorders: A systematic review. *Int J Ther Rehabil*. 2014;21(9):410-20. DOI: [10.12968/ijtr.2014.21.9.410](https://doi.org/10.12968/ijtr.2014.21.9.410)
26. Mohamadi E, Banaderakhshan H, Borhani F, Hoseinabadi Farahani M, Pour Hossiongholi M, Naderiravesh N. Relationship between Nursing Students' Achievement Motivation and Self-efficacy of Clinical Performance. *Iran Univ Med Sci*. 2014;27(90-91):33-43.
27. Sarmady M, Mahbooby T, Abdullah Zadeh H. Examine the relationship between self-esteem and achievement motivation and cognitive variables beliefs entrepreneurs in the provinces of East and West PNU students. *J Psychol Univ Tabriz*. 2009;4(14):1-27.
28. Dariyan M, Salehi M, khosravi Z. A comparative study on the motivation of progress in entrepreneurs or non-entrepreneurs in the industries of Tehran. *J Entrepreneursh Dev*. 2010;2(6):57-72.

Archive of SID